

השוואה בין מוצרים המיוצרים בישראל אל מול מוצרים תוצרת

חוץ

מיכל ברומר, חוקרת במינהל מחקר וכלכלה

רקע

תו מיוצר בישראל: יותר ויותר יצרנים מקומיים משתמשים בתו מיוצר בישראל כדי ליצור בידול מן המוצרים המתחרים המיוצרים בחו"ל.

מטה כחול לבן מקדם את התו כאמצעי לעידוד צריכה של תוצר מקומי מתוך ההבנה כי צריכת תוצר מקומי מקדמת את העסקים המקומיים, דהיינו – יותר מקומות עבודה לישראלים בארץ ויותר רווחיות.

זכות השימוש בתו הינה ללא תשלום ודורשת עמידה בתנאי סף, מילוי טפסים ותהליך הרשמה קצר. בחינת הזכאות לתו מתבצעת ע"י נציגים של מטה מיוצר בישראל של התאחדות התעשיינים. כל יצרן ישראלי, גם אם אינו חבר בהתאחדות התעשיינים, יכול להירשם לקבלת זכות השימוש בתו.

מטה כחול לבן משקיעים משאבים רבים בפרסום באמצעי התקשורת ובקידום יוזמות לסימון מוצרים בכדי לעודד את ציבור הצרכנים לרכוש תוצרת מקומית וליצור תודעה לתו מיוצר בישראל. לדוגמא:

1. קטלוג המוצרים של מטה כחול לבן באתר: "קונים כחול לבן".
2. יוזמות לסימון מוצרים עם אתרי סחר ברשת ביניהם אתר mySupermarket למכירה מקוונת של מוצרי צריכה.

הציפייה מרמת המחירים של תוצר מקומי היא שמוצר כחול לבן יימכר במחיר נמוך מאשר מוצרים מקבילים מיובאים (בעלי אפיון דומה); הרי שעלויות שונות בשרשרת האספקה נחסכות מהיצרן המקומי.

יזום בדיקה ומחקר

מטרת בדיקה זו היא להבין את מגמת המכירות של מוצרים המיוצרים בארץ אל מול מוצרים דומים המיוצרים בחו"ל, להבין את רמת המחירים והתחרות ביניהם.

חלופות לבדיקה

כיוון שמדובר בבחינה אובייקטיבית של רמת מחירים ומכירות, על המתודולוגיה הנבחרת לשקף את השוק והמכר של הקטגוריות ברמה גבוהה. בין החלופות הנבדקות:

1. נתוני מכר של חברת Nielsen

2. נתוני מכר מחברת Store Next

שתי החברות בעלות כיסוי דומה של השוק ושתיהן בעלות מנגנוני בקרת איכות אמינים. לצורך הצעה זו, החברות נבדלות ביכולת שלהן לספק מידע ברמת פריט ולזהות אותו כפריט מיוצר בישראל/ בחו"ל.

ועל כן, חברת Nielsen נבחרה לספק את הנתונים בהתאם למפרט של משרד הכלכלה.

Nielsen הינה חברה מובילה בעולם לחקר שווקים. החברה פעילה ב- 110 מדינות, כולל ישראל, ומציעה מגוון של מידע וניתוחי שוק.

בדו"ח הנדון, שיטת איסוף הנתונים היא באמצעות המערכת Market Track – מערכת נתוני קופות, המבוססת על נתוני אמת המגיעים אל נילסן ישירות מהקמעונאים. עבור הקמעונאים שאינם משתפים פעולה עם נילסן ואינם מוכנים לחשוף את הנתונים שלהם, נילסן נעזרת במתודולוגיה בינלאומית לשיקוף נתונים חסרים.

היקף הכיסוי של Market Track הינו כ- 69% מהשוק ה"מבורקד", כולל השוק המאורגן והשוק הפרטי ואינם כוללים את המגזר הערבי, קיוסקים, שווקים פתוחים וחנויות מתמחות. שיעור כיסוי משתנה מקטגוריה לקטגוריה בהתאם לפופולריות של הקטגוריה ושיעור המכר שלה ברשתות המכוסות.

- בקטגוריות טיפוח הפרט, כגון שמפו, סבון גוף, מברשות שיניים וכדומה, הנתונים אינם כוללים את נתוני רשתות הפארם, שכן רשת סופר פארם אינה מסכימה להעביר מידע בתחום זה עקב גודלה היחסי.

הגדרות הדו"ח ומדדים שייבחנו

הדו"ח יקיף מעל 100 קטגוריות שעומדות בקריטריונים הבאים:

- מכר הקטגוריה מעל 2 מיליון ₪
- פעילים בקטגוריה מוצרים המיוצרים בישראל¹
- ניתן למצוא למוצר המיוצר בישראל מוצר דומה, בעל מאפיינים דומים שניתן להשוות מולו את המכר

• מדדים:

- מכר כספי – סה"כ המכר של הפריט בשקלים
- מכר כמותי – סה"כ המכר הכמותי בק"ג או ליטר
- יחידות מוצר – סה"כ המכר הכמותי ביחידות מוצר, כלומר, כמה אריזות נמכרו מאותו פריט
- יחידות שימוש – סה"כ המכר הכמותי ביחידות שימוש.

¹ מיוצר בישראל – סיווג מוצר ל"מיוצר בישראל" או "מיוצר בחו"ל" יעשה לפי ארץ הייצור המופיעה על גבי תווית המוצר.

לצורך הדוגמא – מארז מבצע תפוציפס של 5 אריזות תיספר כ- יחידת מוצר אחת ואילו כ- 5 יחידות שימוש. אריזת טבליות למדיח הכוללת 50 טבליות תיספר כ- יחידת מוצר אחת ואילו כ- 50 יחידות שימוש.

- המדדים יוצגו עבור מוצר מוביל מתוצרת מקומית אל מול מוצר מוביל בעל מאפיינים דומים לו מתוצרת חוץ.
- הדו"ח יציג את הנתונים ברזולוציה שבועית לאורך תקופה של 3 שנים.
- בנוסף – הדו"ח יציג את נתח השוק של הפריטים הנבחרים ברזולוציה שנתית, לאורך תקופה של 3 שנים.

הערה בנוגע למדדים – מגוון המדדים השונים יאפשרו עיבוד וניתוח של נתונים בכל קטגוריה על פי המדד שמשקף הכי נכון את ההשוואה.

בנוסף ובהתאם ניתן יהיה לחשב מחיר ליחידת מוצר, לק"ג או ליחידת שימוש בהתאם לצורך.

לוח זמנים

בשבועות													שלבי עבודה
13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
												X	אישור הצעת המחקר ורשימת פריטים עבור דו"ח Nielsen
					X	X	X	X	X	X	X		Nielsen הפקת דוח

נספח - קטגוריות נבחרות

רשימת הקטגוריות לדו"ח Nielsen כולל את המפרט הבא :

1. אבקות להכנת משקה חלב לילדים
2. אבקות קומפקט
3. אורז ארוז
4. אצבעות שוקולד לילדים
5. אקונומיקה ניקוי כללי
6. בונבונירה (ללא ילדים)
7. בירה לבנה
8. בלינצס קפוא
9. גבינות מותכות
10. גבינות שמנת
11. גומי לעיסה למבוגרים סטיקס
12. גומי לעיסה מלבניות
13. גומי לעיסה מלבניות גדולות
14. גלידות אישיות בגביעים
15. גרנולה
16. דאודורנט לגברים
17. דאודורנט לנשים
18. דגני בוקר
19. וופלים
20. חטיפי גרנולה ש שועל ודגנים למבוגרים
21. חטיפי גרנולה ש. שועל ודגנים לילדים
22. חטיפים אחרים
23. חטיפים בטעם ציפס
24. חטיפים מתוקים
25. חיתולים ללא CC
26. חמאה
27. חרדל
28. טבלאות שוקולד בדצ
29. טבלאות שוקולד יוקרתי
30. טבלאות שוקולד מבצע
31. טבלאות שוקולד עממי
32. טבליות למדיח
33. טיפוח פנים לחות
34. יינות אדומים
35. יינות לבנים
36. יינות מוגזים
37. כפפות
38. מבשמי אויר
39. מגן תחתון
40. מזון לכלבים
41. מטלית לרצפה
42. מטלית רב שימושית
43. מי פה ללא תיאדנט
44. מיונז
45. מים ללא טעמים
46. מיץ לימון
47. ממרחים מתוקים

- 48. מסירי שומן
- 49. מרגרינה
- 50. מרכז שיער למבוגרים
- 51. משחות שיניים
- 52. משקאות סויה בטעמים עמידים
- 53. משקאות קלים
- 54. נוזל כביסה קומפקט
- 55. נוזלים לאסלה
- 56. נייר אפייה
- 57. ניקוי חלונות
- 58. ניקוי כללי
- 59. ניקוי רצפה
- 60. סבון כלים נוזלי
- 61. סבון מוצק
- 62. סבון נוזלי
- 63. סבון נוזלי לתינוק
- 64. סוכריות מבוגרים
- 65. סוללות
- 66. סרדינים
- 67. עדשים
- 68. עוגות ספוג אישיות
- 69. עוגיות ארוזות
- 70. עטיפה למזון אלו
- 71. פיצה קפואה
- 72. פסטה יבשה
- 73. פריכיות אורז
- 74. קוטל חרקים
- 75. קוסקוס
- 76. קטשופ
- 77. קינואה
- 78. קפה נמס טהור
- 79. קפה קלוי
- 80. קצף גל וקרים גילוח לגברים
- 81. קרוטונים
- 82. קרם גוף
- 83. קרם לקפה
- 84. רטבי בשר
- 85. רטבי סויה
- 86. רטבי פסטה
- 87. רטבי תיבול
- 88. שיבולת שועל
- 89. שימורי תירס
- 90. שמן זית
- 91. שמפו למבוגרים
- 92. שמרים
- 93. שקיות אשפה
- 94. תה
- 95. תה ירוק
- 96. תה צמחים
- 97. תה קר

98	תוספים לכביסה
99	תחליף לחם
100	תערובות קפה
101	תרכובות מזון לתינוקות
102	אבקות למדיח רגילות
103	ניקוי רהיטי עור
104	שמן לתינוקות
105	טבליות לכביסה
106	תחליב גוף לתינוקות
107	מוס לשיער
108	קרם רב שימושי